

Generelle vilkår for FoU-prosjekter

Generelle vilkår for FoU-prosjekter er en integrert del av alle FoU-kontrakter for bidragsfinansiert forskning som inngås med Forskningsrådet.
Følgende generelle vilkår gjelder fra 01.01.2011 dersom annet ikke er skriftlig avtalt.

► 1 Viktige begreper

Administrativt ansvarlig: Den stillingsinnehaver som har fullmakt til å representere og forplikte prosjektansvarlig overfor Forskningsrådet.

Avtaledokument: Det dokumentet som partene signerer og som inneholder avtalte presiseringer og reguleringer for prosjektet.

Bevilgning: Bindende løfte om finansiering fra Forskningsrådet.

Faktiske inntekter: Ressurser til gjennomføring av prosjektet, herunder finansielle midler og verdien av lokaler, forskningsinfrastruktur og personellressurser.

Faktiske kostnader: Utgifter som utbetales av prosjektet og utgifter som henføres til prosjektet og som ikke utløser en utbetaling fra prosjektet, herunder utgifter til lokaler, forskningsinfrastruktur og personellressurser.

Finansieringsplan: Oppstilling over forventede faktiske inntekter i prosjektet.

Force majeure: Upåregnelige og ekstraordinære omstendigheter utenfor partenes kontroll.

Forskningsinfrastruktur: Vitenskaplig utstyr, laboratorier, pilotanlegg, elektronisk infrastruktur, vitenskaplige databaser (inkl. tidsserier), vitenskaplige samlinger m.v.

Forskningsutførende sted: Sted/enhet hvor prosjektet gjennomføres i regi av prosjektansvarlig.

FoU: Forskning og utvikling.

Framdriftsplan: Tidsplan for gjennomføring av prosjektets hovedaktiviteter/milepæler.

Generelle vilkår for FoU-prosjekter: Det dokumentet som inneholder Forskningsrådets gjeldende generelle vilkår for FoU-prosjekter.

Hovedmål og delmål: Beskrivelse av hvilke resultater som forventes oppnådd i løpet av prosjektperioden.

Immaterielle rettigheter: Alle rettigheter til tekniske løsninger, metoder, prosesser og prosedyrer enten disse er patentert, kan patenteres eller ikke, samt alle opphavsrettigheter og rettigheter til varemerker, design, plantesorter, databaser, kretsmønstre, tegninger, spesifikasjoner, prototyper, bedriftshemmeligheter og lignende.

Kommersiell utnyttelse: Direkte eller indirekte bruk av prosjektresultater i utvikling og markedsføring av produkt/tjeneste eller prosess basert på prosjektresultater, eller overdragelse og/eller lisensiering av prosjektresultater til tredjemenn, unntatt forlagsmessig utgivelse.

Kontrakt: Avtaledokumentet, prosjektbeskrivelsen, Forskningsrådets generelle vilkår for FoU-prosjekter og eventuelle avtalte tilleggskrav, utgjør til sammen kontrakten.

Kontraktparter: Forskningsrådet og prosjektansvarlig.

Kostnadsplan: Oppstilling over forventede faktiske kostnader i prosjektperioden.

Milepæl: Tidspunktet for når prosjektets hoved/delmål, bestemte aktiviteter eller hendelser skal være nådd i følge framdriftsplanen.

Part/Partene: Prosjektansvarlig og Forskningsrådet, individuelt eller samlet.

Prosjekt: Den samlede aktiviteten som omfattes av søknaden / den samlede aktiviteten som etter avtale-inngåelsen omfattes av kontrakten.

Prosjektansvarlig: Den institusjon, bedrift eller virksomhet som overfor Forskningsrådet er ansvarlig for at prosjektet gjennomføres i henhold til kontrakt. I særtilfeller kan prosjektansvarlig være en person.

Prosjektbakgrunn: Den kunnskap, herunder immaterielle rettigheter, som prosjektansvarlig og samarbeidspartnere bringer med seg inn i prosjektet.

Prosjektbeskrivelse: Faglig og administrativ plan for gjennomføring av prosjektet.

Prosjektleder: Den personen som på vegne av prosjektansvarlig skal ivareta den faglige framdriften og gjennomføringen av prosjektet.

Prosjektperioden: Den perioden som prosjektet utføres i og som er nærmere definert i avtaledokumentet.

Prosjektregnskap: Prosjektansvarliges regnskap over prosjektets faktiske inntekter og kostnader.

Prosjektresultater: Alle resultater som er skapt eller oppnådd i forbindelse med prosjektet, herunder immaterielle rettigheter, uavhengig av om resultatene er vernet av lovgivning.

Prosjektsammendrag: Kortfattet beskrivelse av prosjektet som offentliggjøres for allmennheten.

Samarbeidsavtale(-r): Avtale(-r) som regulerer bl.a arbeidsform, rettigheter og plikter mellom prosjektansvarlig og samarbeidspartner(-e) som plikter å delta i prosjektet.

Samarbeidspartnere: Institusjoner, bedrifter og virksomheter (eventuelt med navngitte personer) som Forskningsrådet i kontrakten med prosjektansvarlig har stilt som vilkår at skal delta i prosjektet med faglige og/eller økonomiske ressurser.

Samarbeidsprosjekt: Prosjekt der prosjektansvarlig samarbeider med en eller flere samarbeidspartnere.

Søknad: Anmodning fra prosjektansvarlig om støtte til prosjekt.

Tilsagn: Betinget løfte fra Forskningsrådet om finansiering.

► 2 Prosjektet

► 2.1 Prosjektgjennomføring

Prosjektet skal gjennomføres i samsvar med kontrakten, herunder den prosjektbeskrivelse, framdrifts- og finansieringsplan som er skriftlig avtalt mellom partene.

Dersom Forskningsrådet ikke gjør krav på utarbeiding av særskilt avtaledokument og har godtatt søknaden, skal prosjektet gjennomføres i henhold til søknaden.

Prosjektansvarlig skal uten ugrunnet opphold skriftlig rapportere til Forskningsrådet vesentlige avvik i forhold til kontrakten. Melding om slike forhold skal ikke utsettes til framdriftsrapporteringen.

Forskningsrådet skal vurdere hvilke virkninger slike vesentlige avvik skal få for kontraktsforholdet, jf. punkt 3.4 og 13, og eventuelt skriftlig godkjenne avvikene. I så tilfelle skal avvikene behandles som kontraktsendring i henhold til punkt 14.

Prosjektansvarlig plikter å forebygge risiko for interesse- og habilitetskonflikter i prosjektet, herunder sikre at den som er ansatt i eller engasjert i prosjektet ikke får delta i behandling eller avgjørelser av spørsmål som har slik betydning for vedkommende selv eller nærstående at vedkommende må anses for å ha en fremtredende personlig eller økonomisk særinteresse i saken. Likeså plikter prosjektansvarlig å sikre at den som er ansatt eller engasjert i prosjektet ikke deltar i behandling eller avgjørelse av spørsmål når det foreligger andre særegne forhold som er egnet til å svekke tilliten til vedkommendes upartiskhet.

Prosjektansvarlig plikter å følge gjeldende lover og forskrifter, annen offentlig regulering, etiske retningslinjer, samt anerkjente kvalitetsstandarder og normer for god forskningsskikk.

Prosjektansvarlig plikter å fremskaffe de midler som inngår i finansieringsplanen og som ikke kommer fra Forskningsrådet.

Prosjektansvarlig kan engasjere underleverandører til gjennomføring av enkelte oppgaver i prosjektet i henhold til de rammer som følger av avtaledokumentet og/eller prosjektbeskrivelsen. Bruk av underleverandører fritar ikke prosjektansvarlig fra sine forpliktelser og ansvar i henhold til kontrakten. Underleverandører kan ikke tilstås rettigheter til prosjektresultater.

Prosjektansvarlig plikter å sikre at alle som utfører arbeid i prosjektet respekterer de rettigheter og forpliktelser som følger av kontrakten.

2.2 Prosjekter med samarbeidspartnere

Prosjektansvarlig plikter å inngå samarbeidsavtale(-r) med samarbeidspartner(-e) som regulerer prosjektansvarliges og samarbeidspartneres gjensidige rettigheter og plikter, jf. bl.a. punkt 7.2.2. Hvis annet ikke er skriftlig avtalt, skal slike samarbeidsavtaler foreligge innen tre måneder etter at Forskningsrådet har oversendt kontrakten til prosjektansvarlig, og alltid før utbetaling fra Forskningsrådet kan finne sted.

Forskningsrådet kan i avtaledokumentet stille særlige krav til samarbeidet.

Prosjektansvarlig er ansvarlig for at samarbeidsavtalen(-e) samsvarer med kontraktens vilkår og forutsetninger og at samarbeidspartnerne til enhver tid er kjent med alle relevante deler av kontrakten.

Eventuelle endringer i sammensetningen av samarbeidspartnere, slik det fremgår av avtaledokumentet, forutsetter Forskningsrådets forutgående skriftlige godkjenning.

Prosjektansvarlig og samarbeidspartnerne kan inngå avtale med underleverandører om gjennomføringen av enkelte oppgaver i prosjektet i henhold til de rammer som følger av avtaledokumentet og/eller prosjektbeskrivelsen. Bestemmelsene i punkt 2.1 nest siste og siste avsnitt gjelder tilsvarende.

3 Utbetaling, overføring og forbehold

3.1 Utbetaling

Før utbetaling kan finne sted må kontrakten være undertegnet av begge parter og Forskningsrådet skal ha mottatt kontrakten og kopi av eventuelle samarbeidsavtaler. Videre må opplysninger om prosjektansvarliges bankkontonummer etc, være mottatt av Forskningsrådet på den måten Forskningsrådet angir. Forskningsrådet utbetaler bevilgningen til den oppgitte konto.

Med mindre annet er skriftlig avtalt skjer utbetaling automatisk tertialsvis på grunnlag av avtalt finansieringsplan og Forskningsrådets bevilgning.

Prosjektansvarlig plikter å kontrollere at utbetalt beløp er i samsvar med avtalt finansieringsplan. Eventuelle avvik skal meldes Forskningsrådet omgående.

Ordningen med automatisk utbetaling kan stanses dersom Forskningsrådet finner at gjennomføring av prosjektet avviker vesentlig fra kontrakten eller at dette er nødvendig av andre grunner, jf. også punkt 3.4. Forskningsrådet holder igjen siste tertialsutbetaling inntil sluttrapport er levert og godkjent, jf. punkt 5.2.

3.2 Ubrukte midler fra det enkelte budsjettår

Dersom særlige forhold foreligger kan ubrukte midler, med Forskningsrådets skriftlige samtykke, overføres fra ett budsjettår til det neste. Begrunnet anmodning om slik overføring skal sendes til Forskningsrådet sammen med framdriftsrapport eller på annen skriftlig måte senest ved utgangen av kalenderåret midlene er gitt for. Dersom det ikke gis samtykke til slik overføring utgår disse midlene av det bevilgede beløp. Dersom disse midlene allerede er utbetalt kan Forskningsrådet redusere neste års bevilgning med tilsvarende beløp eller kreve at ubrukte midler tilbakebetales.

3.3 Tilbakebetaling av ubrukte midler ved sluttrapportering

Det skal fremgå av sluttrapporten om de faktiske kostnader er lavere enn de budsjetterte og de utbetalte beløp. Eventuelle ubrukte, ikke utbetalte midler skal tilbakeføres Forskningsrådet. Dersom midlene er utbetalt skal de tilbakebetales på den måten Forskningsrådet anviser.

3.4 Forbehold

Bevilgning gis kun for ett budsjettår av gangen slik at eventuelle tilsagn for etterfølgende år ikke er bindende for Forskningsrådet med mindre dette er særskilt fastsatt i avtaledokumentet.

Utbetaling av bevilgningen første år og innfrielse av eventuelle tilsagn for etterfølgende år betinger under enhver omstendighet at:

- Forskningsrådet får de nødvendige midler til rådighet til formålet
- det ikke skjer endringer i offentlige reguleringer (regelverk, standarder, lover m.v.) eller oppstår andre uforutsette omstendigheter av vesentlig betydning for gjennomføring av prosjektet eller Forskningsrådets evne til å bidra til dette
- det ikke foreligger vesentlige avvik, jf. punkt 2.1
- Forskningsrådet godkjenner prosjektansvarliges framdriftsrapport, jf. punkt 5.1

Dersom en eller flere av disse forutsetningene ikke er oppfylt, kan Forskningsrådet trekke tilbake eller endre bevilgningen eller eventuelle tilsagn, eller etter omstendighetene heve kontrakten iht. punkt 13 nedenfor.

Forskningsrådet har rett til - helt eller delvis - å inndra det bevilgede beløp og endre eller trekke tilbake eventuelle tilsagn dersom prosjektet får tilført offentlig finansieringsstøtte fra andre enn Forskningsrådet etter at kontrakten er undertegnet, herunder oppnår skattefradrag iht. SkatteFunn-ordningen, og slik støtte ikke var forutsatt i finansieringsplanen.

Prosjektansvarlig plikter uten ugrunnet opphold å informere Forskningsrådet dersom prosjektet mottar slik offentlig finansieringsstøtte.

► 4 Regnskap og kontroll

4.1 Regnskapsføring

For alle prosjekter skal prosjektansvarlig føre et eget prosjektregnskap over faktiske inntekter og kostnader. Faktiske inntekter og kostnader skal være del av prosjektansvarliges offisielle regnskap.

Regnskapsføringen skal være à jour til enhver tid. Opplysninger som har betydning for utarbeiding av pliktig rapportering, skal uansett være registrert innen de tidsfrister som gjelder for rapportering. Prosjektregnskapet skal ligge innenfor rammen av finansieringsplanen.

4.2 Kontroll og reaksjoner

Forskningsrådet og Riksrevisjonen har til enhver tid rett til å kontrollere at de bevilgede midler nyttes i henhold til kontrakten. På anmodning fra Forskningsrådet eller Riksrevisjonen skal prosjektansvarlig og eventuelle samarbeidspartnere legge fram bilag, timelister, beregninger og annet relevant underlagsmateriale som er nødvendig for å utføre nevnte kontroll. Hvis kontrollen avdekker at midlene ikke brukes i henhold til kontrakten, skal utbetaling av midler stoppes og utbetalte midler tilbakebetales i den utstrekning Forskningsrådet krever det. Forskningsrådet kan også stanse videre utbetalinger til andre prosjekter som er avtalt mellom kontraktpartene.

► 5 Rapportering

5.1 Framdriftsrapporter

Prosjektansvarlig skal sende framdriftsrapport til Forskningsrådet til avtalt tid og på den måten Forskningsrådet angir.

Framdriftsrapporten skal gi opplysninger om status for prosjektet og redegjøre for eventuelle avvik.

Godkjent framdriftsrapport er en forutsetning for utbetaling av bevilgning og innfrielse av tilsagn, jf. punkt 3.4.

Vesentlige avvik skal rapporteres skriftlig til Forskningsrådet så snart som mulig. Melding om slike avvik skal ikke utsettes til framdriftsrapporteringen, jf. punkt 2.

Dersom det oppstår forsinkelser i prosjektet som kan føre til at starttidspunktet og/eller avslutningstidspunktet endres, skal Forskningsrådet omgående underrettes skriftlig. Samtidig skal prosjektansvarlig oppgi grunnen for forsinkelsen og legge fram planer for hvordan forsinkelsen kan innhentes, og eventuelt søke om at prosjektperioden forlenges.

5.2 Sluttrapport

Prosjektansvarlig skal utarbeide en sluttrapport.

Med mindre en annen frist er skriftlig avtalt, skal sluttrapporten være mottatt av Forskningsrådet senest en måned etter utløpet av prosjektperioden.

Forskningsrådet skal godkjenne sluttrapporten.

5.3 Annen rapportering

Forskningsrådet kan i rimelig omfang kreve tilleggsrapporter for kortere perioder eller for bestemte deler av prosjektet.

For visse typer prosjekter krever Forskningsrådet prosjektregnskapsrapport. Dette framgår av avtaledokumentet.

På anmodning fra Forskningsrådet plikter prosjektansvarlig så langt mulig vederlagsfritt å bidra til evaluering og resultatmåling av prosjektet i regi av Forskningsrådet. I denne forbindelse skal det også gis en vurdering av prosjektsresultatenes faglige og økonomiske betydning. Forpliktelsen påhviler prosjektansvarlig i en periode på inntil 10 år etter levering av sluttrapport med mindre annet er skriftlig avtalt.

Prosjektansvarlig plikter å avgi regnskap og eventuelt andre statistiske opplysninger vedrørende prosjektet til nasjonal forskningsstatistikk.

5.4 Rapporteringsform og arkivering

Framdriftsrapporter og sluttrapport skal innleveres på den måte Forskningsrådet angir.

Prosjektansvarlig skal arkivere sluttrapport og prosjektdata på en betryggende måte i minimum 10 år etter utløpet av kontraktsperioden. Prosjektansvarlig skal sikre at dataene oppbevares på en slik måte at de også vil bli tatt vare på og være tilgjengelige hvis prosjektansvarlig skulle bli avvirket, oppløst eller liknende.

Prosjektansvarlig plikter, hvis mulig, å egenarkivere fagfellevurderte vitenskapelige artikler som bygger på forskning helt eller delvis finansiert av Forskningsrådet i egnede åpne digitale arkiv. Det forutsettes at slik arkivering ikke kommer i konflikt med forfatters akademiske og juridiske rettigheter.

5.5 Brudd på rapporteringsplikt

Brudd på forpliktelser vedrørende rapportering og arkivering betraktes som vesentlig mislighold, og gir dermed Forskningsrådet grunnlag for å heve kontrakten, jf. punkt 13.

► 6 Forvaltning av personale, rapportering mv

6.1 Generelt

Dersom annet ikke er skriftlig avtalt, gjelder følgende:

- Alt personale som fremgår av avtaledokumentet og/eller prosjektbeskrivelsen er å anse som tilknyttet og helt eller delvis finansiert av prosjektet.
- Forskningsrådet finansierer personalet som bevilgning til prosjektansvarlig. Forskningsrådets bidrag til finansiering av personale fremgår som Forskningsrådets andel av den avtalte totale finansieringsplanen for prosjektet.
- For spesifikke stillingskategorier og stipend gir Forskningsrådet sitt finansielle bidrag som rundsumbevilgning. Med rundsumbevilgning forstås bevilgning som ikke korrigeres iht. faktisk kostnad.
- Prosjektansvarlig har personal- og økonomiansvar for eget personale som er tilknyttet prosjektet, og har *oppgaveplikt* for personlige tildelinger og *arbeidsgiveransvar* for sine respektive deltakere i prosjektet.
- Prosjektansvarlig foretar utlysning og eventuell ansettelse i henhold til sine retningslinjer og rutiner.
- Eventuelle føringer fra Forskningsrådet mht personutvelgelse og lignende skal være nedfelt i avtaledokumentet.
- Prosjektansvarlig skal informere Forskningsrådet om stillingsinnehaveres eventuelle fremtidige tiltredelsesdato så snart denne er klarlagt, sammen med stillingsinnehaveres navn og personnummer.

6.2 Særskilt om stipendiater

Den administrative oppfølgingen av hver stipendiat ivaretas av prosjektansvarlig i henhold til vedkommendes retningslinjer og rutiner.

- Bruk av stipend skal rapporteres til Forskningsrådet av prosjektansvarlig i henhold til Forskningsrådets fastsatte rutiner.
- Eventuell endret start- og sluttdato skal meldes Forskningsrådet umiddelbart.
- Permisjoner og reduserte *stillinger* i perioden skal rapporteres i framdrifts- og sluttrapport fra prosjektansvarlig.

Spørsmål om permisjoner med hjemmel i lov eller sentrale avtaler, og som medfører forlengelse av stipendperioden, avgjøres av prosjektansvarlig i henhold til vedkommendes retningslinjer. Forskningsrådet skal informeres om faktisk startdato og forskyvning av sluttdato.

Dersom en stipendiat slutter før kontraktsfestet periode er utløpt, skal prosjektansvarlig umiddelbart melde fra til Forskningsrådet om fratredelsestidspunkt og årsak til avbruddet.

Dersom Forskningsrådet finner at den faglige framdriften for stipendiaten ikke er tilfredsstillende, skal dette tas opp med prosjektansvarlig som plikter å foreta de mulige og rimelige tiltak som Forskningsrådet angir. Hvis prosjektansvarlig finner at det er forhold som tilsier at stipendet bør stanses og/eller avvikes, skal dette tas opp med Forskningsrådet umiddelbart.

Prosjektansvarlig plikter å gi Forskningsrådet melding om dato for godkjent doktorgrad for doktorgradstipendiater som er knyttet til prosjektet. Prosjektansvarlig skal på Forskningsrådets anmodning oversende Forskningsrådet avhandlinger og andre rapporter.

► 7 Eiendomsrett, utnyttelsesrett og lisensiering

7.1 Forskningsinfrastruktur

Med mindre annet er skriftlig avtalt med Forskningsrådet er prosjektansvarlig eier av forskningsinfrastruktur kjøpt av prosjektets midler og belastet prosjektregnskapet. Prosjektansvarlig plikter å stille forskningsinfrastrukturen til vederlagsfri disposisjon for samarbeidspartnere dersom dette er nødvendig for deres gjennomføring av prosjektet.

Dersom prosjektet skal fullføres av en annen prosjektansvarlig, og forskningsinfrastrukturen er nødvendig for slik fullføring, skal forskningsinfrastrukturen umiddelbart stilles vederlagsfritt til disposisjon for den andre.

Prosjektansvarlig plikter å holde forskningsinfrastrukturen forsikret og i god stand. Prosjektansvarlig har ikke adgang til å pantsette forskningsinfrastrukturen.

7.2 Prosjektresultater

7.2.1 Generelt

Bestemmelsene er basert på Prinsipper for Forskningsrådets rettighetspolitikk (vedtatt av Hovedstyret 24.4.08).

Rettigheter

Prosjektansvarlig og eventuelle samarbeidspartnere skal sikre seg rettighetene til kommersiell utnyttelse av prosjektresultater, og plikter om nødvendig å inngå avtaler med eiere, ansatte (herunder ansatte med flere tilsettingsforhold), underleverandører og andre for å oppnå dette.

Slik rettighetssikring medfører ingen begrensning i beskyttelsen av opphavsmannens ideelle interesser etter Åndsverksloven og er ikke til hinder for at det avtales vederlagsordninger for opphavsmenn tilsvarende de som gjelder for ansattes oppfinnelser i samsvar med Lov om rett til ansattes oppfinnelser.

Beskyttelse

Prosjektansvarlig og eventuelle samarbeidspartnere skal vurdere behovet for beskyttelse av prosjektresultater som kan ha forretningsmessig verdi og, når behovet tilsier det, beskytte disse. Dersom lovgivningen krever at rettighetene må registreres for å oppnå beskyttelse, skal prosjektansvarlig påse at slik registrering foretas.

Utnyttelse

Prosjektresultatene skal utnyttes innen rimelig tid i forhold til bransjens egenart, markedet, forskningsfeltets egenart, produktets utviklings- og levetid og utnyttelsesmuligheter. Dersom den som har rettighetene til prosjektresultatene ikke sørger for slik utnyttelse, kan de personene som har skapt resultatene i prosjektet kreve rettighetene overført til seg, med mindre noe annet er avtalt mellom prosjektansvarlig og de personer som har skapt resultatene, eller mellom partene i prosjekter med samarbeidspartnere. Dette gjelder imidlertid ikke dersom:

- det er igangsatt tiltak for utnyttelse og denne prosessen pågår
- dersom rettighetshavers ikke-utnyttelse av et prosjektresultat har kommersiell betydning for utnyttelsen av rettighetshavers øvrige prosjektresultater.

Overføring av resultatene til utenlandske rettssubjekt

Overføring av eierskap og/eller lisensiering av eksklusive rettigheter til prosjektresultatene til en tredjepart som er etablert i et land utenfor EØS-området, krever Forskningsrådets skriftlige godkjenning. Forskningsrådet kan nekte slik overføring/lisensiering dersom den vil være i strid med norske økonomiske interesser, etiske prinsipper eller hensynet til rikets sikkerhet. Forskningsrådet kan alternativt sette vilkår for overføringen/lisensieringen. Samtykke skal anses for gitt dersom Forskningsrådet ikke svarer på anmodningen om godkjenning innen fire uker etter mottak av skriftlig henvendelse. Bestemmelsen gjelder pågående prosjekter og i tre år etter at prosjektet er avsluttet.

Endring i eierforhold – utenlandske eiere

Dersom en person eller et foretak utenfor EØS-området overtar bestemmende kontroll over prosjektansvarlig – ved erverv av selskapsandeler (aksjer mv.), ved avtale eller på annen måte – skal Forskningsrådet varsles umiddelbart. Slikt varsel skal skje skriftlig. Tilsvarende plikter prosjektansvarlig å skriftlig varsle Forskningsrådet umiddelbart hvis en person eller et foretak utenfor EØS-området overtar bestemmende kontroll over samarbeidspartnere.

Dersom endringene i eierforhold innebærer at prosjektresultatene kan bli brukt i strid med norske økonomiske interesser, etiske prinsipper eller hensynet til rikets sikkerhet, har Forskningsrådet rett til å stille vilkår med hensyn til prosjektet og prosjektresultatene, herunder helt eller delvis vederlagsfri overføring av prosjektresultatene eksklusivt til Forskningsrådet, eller heve avtalen iht. punkt. 13.3. Bestemmelsen gjelder

pågående prosjekter og i tre år etter at prosjektet er avsluttet.

7.2.2 Tilleggsbestemmelser for prosjekter med samarbeidspartnere

Rettigheter

Prosjektansvarlig og samarbeidspartnere skal inngå samarbeidsavtale(-r) bl.a. om prinsippene for hvordan eiendoms- og utnyttelsesretten skal fordeles og forvaltes mellom deltakerne og hvordan eventuelle prosjektresultater skal beskyttes. Forskningsrådet kan begrense deltakernes adgang til fritt å avtale hvordan rettighetene skal fordeles, ved bestemmelser gitt i avtaledokumentet (artikkel 8).

Samarbeidsavtale(-r)

Følgende prinsipper skal legges til grunn for samarbeidsavtale(-r) som skal inngås iht punkt 2.2:

- a) Bruk av og eventuell godtgjørelse for prosjektbakgrunn og forskningsinfrastruktur som bringes inn i prosjektet skal reguleres.
- b) I prosjektperioden skal prosjektansvarlig og samarbeidspartnere ha vederlagsfri tilgang til prosjektresultater som fremkommer i prosjektet og som er nødvendige for gjennomføringen av eget arbeid i prosjektet.
- c) For kommersiell utnyttelse skal prosjektansvarlig og samarbeidspartnere ha tilgang til prosjektresultater og prosjektbakgrunn som bringes inn i prosjektet til avtalte vilkår når det er nødvendig for å utnytte prosjektresultater de selv har rettigheter til i prosjektet. Prinsipper for fordeling av prosjektresultater og tilgangsrettigheter skal reguleres i samarbeidsavtale(-r).
- d) Forskningsinstitusjonene, herunder helseforetakene, bør ha rett til å overta eiendoms- eller utnyttelsesretten til de resultater i prosjektet som ligger utenfor de øvrige samarbeidspartneres og prosjektansvarliges forretningsmessige interesseområder. Deltakernes forretningsmessige interesseområder bør være definert i samarbeidsavtale(-r).
- e) Undervisningsinstitusjonene, herunder helseforetakene, bør, eventuelt etter en avtalt tid, vederlagsfritt kunne benytte prosjektresultatene til undervisnings- og forskningsformål.

► 8 Offentliggjøring av prosjektresultater m.v.

Prosjektansvarlig plikter som hovedregel å gjøre prosjektresultater kjent så snart som mulig, herunder bl.a sørge for at de formidlingstiltak/-planer som er angitt i søknaden og kontrakten blir gjennomført.

Dersom offentliggjøring er til hinder for beskyttelse eller kommersiell utnyttelse av resultatene, kan offentliggjøring utsettes midlertidig. I prosjekter med samarbeidspartnere skal prosjektansvarlig påse at slik utsettelse avtales skriftlig mellom de involverte deltakerne.

Forskningsrådet kan i særlige tilfeller skriftlig samtykke til varig hemmelighet av prosjektresultatene. Dette gjelder ikke for prosjekter med deltakere fra universitets- og høyskolesektoren, der universitets- og høyskoleloven er til hinder for slikt varig hemmelighet.

Forskningsgenererte data skal anses for allment tilgjengelige når prosjektet er avsluttet, såfremt ikke særlige grunner tilsier noe annet eller det foreligger kontraktsvilkår eller offentlige regler som hindrer det.

Prosjektansvarlig og/eller samarbeidspartnere skal i sin utadrettede informasjon i tilknytning til prosjektet omtale bidraget og finansieringsordningen fra Forskningsrådet.

Forskningsrådet har rett til å offentliggjøre prosjekt-tittel, sitt finansieringsbidrag og prosjektsammendrag.

Forskningsrådet kan offentliggjøre resultater som er rapportert i forbindelse med framdrifts- og sluttrapportering med mindre opplysningene er underlagt taushetsplikt eller på annet grunnlag er unntatt offentlighet.

Forskningsrådet kan i rimelig omfang kreve at prosjektansvarlig oppretter hjemmeside for prosjektet og at ansatte og andre deltakere i prosjektet deltar på seminarer, konferanser og andre formidlings- og nettverkstiltak.

► 9 Fortrolighet

Forskningsrådet er omfattet av lov om rett til innsyn i dokument i offentlig verksemd 19. mai 2006 nr 16 (offentleglova) og bestemmelser om taushetsplikt i lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker 10. februar 1967 (forvaltningsloven).

Prosjektansvarlig samtykker i at Forskningsrådet kan stille forskningsadministrative data om prosjektet til rådighet for forskning. Samtykket forutsetter at Forskningsrådet sikrer at dataene anonymiseres ved eventuell offentliggjøring av forskningsresultatene. Med forskningsadministrative data forstås opplysninger om prosjektansvarlig, prosjektledelse, prosjektets finansiering o.l.

Taushetsplikten er ikke til hinder for formidling av opplysninger dersom det kan kreves av myndigheter eller domstoler i henhold til gjeldende lovgivning.

► 10 Overdragelse

Prosjektansvarlig kan ikke overdra, pantsette eller på annen måte disponere over kontrakten eller deler av kontrakten, herunder bevilgninger og tilsagn fra Forskningsrådet, til andre uten etter Forskningsrådets forutgående skriftlige godkjenning. Samtykke til pantsettelse må godkjennes av Forskningsrådets økonomidirektør.

► 11 Ansvarsfritak

Prosjektansvarlig skal holde Forskningsrådet skadesløs for ethvert krav som måtte oppstå i forbindelse med gjennomføringen av prosjektet, herunder krav som følger av inngrep i immaterielle rettigheter.

Forskningsrådet har ikke noe juridisk eller økonomisk ansvar for skade eller tap som følge av feil ved, eller ukyndig bruk av, utstyr, metoder eller programmer som er knyttet til prosjektet.

► 12 Force majeure

Hver av partene skal uten unødige opphold varsle den andre part dersom et force majeure-tilfelle forhindrer vedkommende part fra å oppfylle sine forpliktelser etter kontrakten.

Ingen av partene er ansvarlig for manglende overholdelse av sine forpliktelser etter kontrakten som følge av force majeure.

I tilfelle force majeure innebærer risiko for at prosjektet ikke kan gjennomføres iht. kontrakten, skal partene møtes for å forhandle om nødvendig justering av kontrakten. Dersom partene ikke blir enige om slik justering, kan Forskningsrådet stoppe utbetaling av bevilgningen inntil force majeure-tilfellet opphører.

Dersom force majeure-tilfellet ventes å vare eller har vart i mer enn 90 dager, kan hver av partene si opp kontrakten med en måneds varsel.

► 13 Kontraktens varighet og opphør

13.1 Generelle bestemmelser

Kontrakten gjelder fra det tidspunkt den er undertegnet av begge parter og Forskningsrådet har mottatt kontrakten og kopi av eventuelle samarbeidsavtaler. Kontrakten opphører uten varsel når prosjektet er avsluttet og sluttrapport innlevert og godkjent, med mindre kontraktsperioden opphører tidligere iht. punkt 12 eller 13.2 flg.

Kontraktsopphør medfører ikke opphør av kontraktsbestemmelser som etter sin art ikke er begrenset til kontraktstiden. Dette gjelder bl.a. regnskap, rapportering, overdragelse av prosjektresultater, offentliggjøring mv.

13.2 Oppsigelse

Partene kan ved skriftlig enighet avvike avtalen før prosjektperiodens utløp.

13.3 Heving

Heving skal skje skriftlig ved rekommandert brev og begrunnes.

Forskningsrådet kan heve kontrakten med umiddelbar virkning dersom prosjektansvarlig vesentlig har misligholdt sine forpliktelser, herunder bl.a. dersom

- det foreligger vesentlige avvik i forhold til fremdriftsplanen eller andre forhold regulert i kontrakten.
- prosjektansvarlig driver virksomhet som er uforenelig med gjeldende lovgivning eller Forskningsrådets formål og retningslinjer.
- prosjektansvarlig ikke vil, eller er i stand til å fullføre prosjektet.

Videre kan Forskningsrådet heve kontrakten med umiddelbar virkning dersom

- en person eller et foretak utenfor EØS-området overtar bestemmende kontroll over prosjektansvarlig og vilkårene i punkt 7.2.1 siste avsnitt er oppfylt.
- det er meldt oppbud eller åpnet konkurs eller akkordforhandlinger hos prosjektansvarlig, eller det på annet grunnlag foreligger sannsynlighetsovervekt for at prosjektansvarlig er insolvent.
- virksomheten til prosjektansvarlig er besluttet oppløst, eller dersom det foreligger sannsynlighetsovervekt for at vilkårene er oppfylt for å treffe en avgjørelse om tvangsmessig oppløsning av virksomheten.
- sentrale forutsetninger for kontraktsforholdet sviker, herunder bl.a. at Forskningsrådet ikke får de nødvendige midler stilt til rådighet, eller det skjer endringer i offentlige reguleringer eller oppstår andre uforutsette omstendigheter av vesentlig betydning for gjennomføring av prosjektet eller Forskningsrådets evne til å bidra til dette, jf. punkt 3.4.

Prosjektansvarlig kan heve kontrakten med umiddelbar virkning dersom Forskningsrådet vesentlig har misligholdt sine forpliktelser.

Dersom Forskningsrådet hever kontrakten på grunn av prosjektansvarliges vesentlige mislighold kan Forskningsrådet kreve tilbakebetaling av utbetalte bevilgninger, med tillegg av forsinkelsesrenter i henhold til gjeldende lov om renter ved forsinket betaling fra hevingstidspunktet. Dersom Forskningsrådet ikke krever tilbakebetaling kan Forskningsrådet kreve overføring av rettighetene til prosjektresultatene.

Ved vesentlig mislighold av kontrakten, kan Forskningsrådet kreve overlevering av forskningsinfrastruktur som er kjøpt for prosjektets midler og belastet prosjektregnskapet til andre eller til seg selv. Krav om overlevering skal skje skriftlig, og prosjektansvarlig plikter å overlevere uten opphold. Eiendomsretten går over fra prosjektansvarlig til Forskningsrådet eller tredjepart ved levering.

► 14 Endringer

Hver av partene kan foreslå endringer av kontrakten inkludert prosjektets mål, omfang og retningslinjer dersom frembrakte resultater eller andre forhold endrer forutsetningene for prosjektet. Endringene skal skje skriftlig og godkjennes av begge parter.

► 15 Lovvalg/verneting

Avtalen er undergitt og skal fortolkes i samsvar med norsk rett.

Eventuelle tvister skal avgjøres ved Oslo tingrett.

Dersom prosjektansvarlig er en statlig virksomhet, skal eventuelle tvister forelegges Kunnskapsdepartementet, som tar stilling til hvordan tvisten skal avgjøres.

**Generelle vilkår for FoU-prosjekter
gjeldende fra 01.01.2011
Bokmål**

Utgitt av Norges forskningsråd
Postboks 2700 St.Hanshaugen
0131 OSLO
Tlf 22 03 70 00
www.forskningsradet.no
post@forskningsradet.no
Trykket november 2010